

Сполука IFT_247 у дозах 25 мг/кг у мишей і 18 мг/кг у щурів при внутрішньоплунковому введенні виявляє виразну фригопротекторну активність та на рівні диклофенаку натрію збільшує час життя мишей за ГЗО; запобігає розвитку ДВЗ-синдрому в найгострішому періоді гострої холодової травми; пригнічує запальну відповідь переважно шляхом зменшення вмісту лейкотриєну В₄ і тотальних лейкотриєнів (це підтверджує результати молекулярного докінгу щодо можливості впливу на FLAP та 5-LOX), а також прозапальних цитокінів IL-1 β і TNF- α ; запобігає падінню рівня NOS. За характером впливу на гемостаз, запальні маркери та NOS сполука IFT-247 наближається до препарату порівняння диклофенаку натрію, що має доведені фригопротекторні властивості.

Висновки. Досліджувані похідні 5,7-діацил-3-*H*(алкіл)-6-арил-5*H*-[1,2,4]триазоло[3,4-*b*][1,3,4]тіадіазинів притаманна суттєва антиноцицептивна та помірна антиексудативна активність. Найбільш активною структурою є IFT_247, що не поступається чи переважає кеторолак на моделях ноцицептивної стимуляції оцтової кислоти «корчі» та «гаряча пластина». IFT_247 чинить дозозалежний знеболювальний ефект, максимально ефективною є доза 25 мг/кг. У механізмі анагетичної дії сполуки не бере участі опіоїдєргічний вплив. Зазначена сполука не спричиняє ані стимулювального, ані пригнічувального впливу на ЦНС. Сполука IFT_247 може стати основою для створення нового лікарського засобу з анагетичною, протизапальною та фригопротекторною дією.

ПАГОНИ *VIBURNUM OPULUS* L. – ПЕРСПЕКТИВНИЙ ВИД ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ

Пантюхіна А.¹, Носікова О.¹, Хворост О.², Рудник А.³

¹ Харківський ліцей № 107, м. Харків, Україна

² Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

³ Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя,
м. Ніжин, Україна

Вступ. Сьогодення диктує нам нові підходи до забезпечення населення України доступними та ефективними лікарськими засобами. Зважаючи на процеси, що відбуваються у соціумі, на перший план зараз виходять доступні бюджетні препарати. Калина звичайна *Viburnum opulus* L. – поширена в Україні у дикорослому та культивованому стані багаторічна рослина. До ДФУ 2.0 введено монографії «Калини кора» та Калини плоди». Гілки к. звичайної за літературними відомостями містять ефірну олію (в її складі саліцин) та дубильні речовини. Поширеність калини звичайної, аспекти її фармакологічної дії та доступність сировини спонукали нас почати фармакогностичне вивчення пагонів цієї рослини.

Мета дослідження. Визначити ряд товарознавчих параметрів асимілюючих та здерев'янілих неолістяних пагонів калини звичайної.

Матеріали і методи. Пагони калини звичайної заготовили на території Харківської області (Чугуївський район, с. Велика Бабка, 49°58'54" пн. ш. 36°44'47" сх. д.) після завершення плодоношення (вересень 2024 року) з культивованих на приватних ділянках екземплярів к. звичайної віком 11-15 років (загалом 9 чагарників). Загалом було заготовлено по 3 серії асимілюючих та здерев'янілих неолістяних пагонів. Застосовували класичні методи фармакогностичного аналізу сировини. Втрату в масі при висушуванні, золу загальну визначали за фармакопейними методиками, кількісне визначення поліфенолів проводили за методикою монографії ДФУ 2.0 «Деревію трава»^N (на базі кафедри хімії та фармації Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя).

Тема НДР. «Фармакогностичне дослідження лікарської рослинної сировини та розробка фітотерапевтичних засобів на її основі» (номер держреєстрації 0114U000946).

Результати. Нами встановлено морфологічні та морфометричні ознаки асимілюючих пагонів калини звичайної (1 року) та здерев'янілих пагонів (2-3 років) з виділенням діагностичних рис зовнішньої будови та морфометричних показників цілої та подрібненої сировини. Також встановлено кількісний вміст поліфенолів у 3 серіях асимілюючих та 3 серіях здерев'янілих неолістяних пагонів калини звичайної, що відповідно дорівнював не нижче 4,0% та 7,5% в перерахунку на абсолютно суху сировину та пірогалол. Перспективи дослідження – можливе розширення сировинної бази фармакопейної сировини кори калини, або розгляд пагонів як самостійного виду.

Висновки. Отримані результати стали у нагоді про розробці проєкту методів контролю якості «Пагони калини *Cormus Viburni*».

ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОЛЬНИХ СПОЛУК СИРОВИНИ КОРЕОПСИСУ ЛАНЦЕТНОГО

Процька В. В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Кореопсис ланцетний (*Coreopsis lanceolata* L.) – один із 45 видів роду Кореопсис (*Coreopsis* L.), родини Айстрові (*Asteraceae* L.), що зазвичай культивується як декоративна рослина [1, 2]. За даними літератури, у сировині кореопсису ланцетного містяться полісахариди, амінокислоти, флавоїди, флавоноїди, халкони, аурони та терпенові сполуки [2]. Численні дослідження встановили, що екстракт із квіток кореопсису ланцетного, який містить переважно фенольні сполуки, виявляє антиоксидантну, протиракову, протизапальну властивості [1, 2]. Проте, кореопсис ланцетний є нефармакопейною рослиною, а його сировина потребує стандартизації.

Мета дослідження. Метою дослідження було вивчення якісного складу фенольних сполук та визначення кількісного вмісту суми поліфенолів у сировині кореопсису красильного.